

z kapitalistických armád

REORGANIZACE AMERICKÉHO POZEMNÍHO VOJSKA

Plány k dosažení vojenské převahy Spojených států amerických nad SSSR a paktu NATO nad Varšavskou smlouvou tvoří hlavní obsah americké vojenské politiky v praxi. To se také konkrétně projevuje ve všech oblastech výstavby amerických ozbrojených sil. Výrazně se zvyšuje tempo zavádění moderních zbraňových systémů a bojové techniky. V probíhající finančním roce je ve vojenském rozpočtu na výzkum a vývoj nových zbraní vyčleněno 30,5 a na nákup zbraní 77,6 miliardy dolarů, což je přibližně o pětinu více než v předcházejícím roce.

Vedle modernizace strategického jaderného potenciálu, která si zachovává v rámci výstavby ozbrojených sil priorititu, jsou výrazným způsobem modernizovány i konvenční síly, jejichž výstavba se zaměřuje především na kvalitativní stránku a posílení útočných možností v souladu s přijatou koncepcí „kombinovaného vzdušného a pozemního boje“ — Air-Land Battle. (Hlavní požadavek koncepce „Vzdušného a pozemního boje“ je sladění bojové činnosti co do místa, času a výběru i zasazení prostředků k dosažení vysoké úderné síly a manévrovosti při vedení bojových operací svazků pozemního vojska včetně vzdušných výsadků, taktického letectva a na přímořských směrech také vojenského námořnictva s cílem zničit protivníka v celé hloubce jeho operační sestavy. Rozhodující význam je přitom příkládán ničení druhých sledů a záloh protivníka ještě před jejich zasazením.)

Důležité místo ve válečných přípravách amerických ozbrojených sil zaujímá výstavba pozemního vojska, která probíhá podle dlouhodobého programu „armáda 90“. Tento program předpokládá do konce osmdesátých let uskutečnit u všech svazků, útvarů a jednotek organizační změny, které mají umožnit rozsáhlé zavádění nové výzbroje a bojové techniky. Připravované a u některých svazků již uskutečňované organizační změny jsou plánovány do dvou etap. V první etapě se plánuje přechod na novou organizaci „divize 86“ u všech mechanizovaných a obrněných divizí, v odborném tisku někdy označovaných jako „těžké“ divize. U svazků na středoevropském válčišti mají být organizační změny

Plukovník Ing. Václav Maďera

v podstatě zakončeny v roce 1986, i když některé druhy výzbroje a bojové techniky budou dodávány až do konce roku 1988. Ve druhé etapě (1986–1988) mají být na typ „86“ reorganizovány pěší divize a vzdušná výsadková a aeromobilní divize, někdy také označované jako „lehké“ divize.

Nová organizace mechanizované a obrněné divize v podstatě zachovává dosavadní divizní organizační strukturu. Oba druhy mají společné divizní jádro a liší se pouze různým počtem mechanizovaných a tankových praporů. Mechanizovaná divize má pět mechanizovaných a pět tankových praporů, obrněná divize šest tankových a čtyři mechanizované prapory. [Organizace americké mechanizované a obrněné divize „86“ je uvedena na obr. 1, počty osob a hlavních druhů výzbroje v tabulce 1].

K závažnějším organizačním změnám oproti současné organizaci dochází u divizního jádra, zejména u dělostřelectva, vojskového letectva, průzkumného praporu, smíšeného protiletadlového oddílu a týlových jednotek.

V **divizním dělostřelectvu** se zvyšují počty hlavních prostředků jaderného napadení z 66 na 88, a to v důsledku zvýšení počtu hlavních v bateriích samohybných kanónových houfnic 155 i 203,2 mm na 8. Do výzbroje divizního dělostřelectva je zaváděna raketometná baterie s 9 velmi účinnými raketomety MLRS 227 mm. Ve výzbroji průzkumného dělostřeleckého oddílu bude 5 bezpilotních průzkumných prostředků, 3 radiolokátory TPQ-36 a 2 radiolokátory TPQ-37 ke zjišťování minometných a dělostřeleckých baterií.

Novým organickým útvarům divize je **vrtníková brigáda**, v níž jsou soustředěny všechny vrtníky divize. Má velitelskou rotu, dva prapory bitevních vrtníků, průzkumný prapor a vrtníkový prapor všeobecné podpory.

Úkolem vrtníkové brigády je vyhledávat, putat a ničit tankové a mechanizované jednotky protivníka, provádět vrtníkové výsadky, vést pozemní i vzdušný průzkum, poskytovat prostředky k zabezpečení spojení, velení, řízení a vedení radioelektronického boje a dělostřeleckého průzkumu a v rámci týlového zabezpečení přepravovat materiál.

Rozhodující údernou silou vrtníkové brigády jsou dva prapory bitevních vrtníků po 21 vrtníků AH-64, každý se 16 odpalovacími zařízeními PTRS Hellfire.

Prapor bitevních vrtníků má tři rotu po 7 vrtníků AH-64 a 4 vrtníky OH-58C. O vysoké efektivnosti rot bitevních vrtníků svědčí porovnání s ostatními jednotkami. Např. rota bitevních vrtníků,

kteřá má v základní výzbroji 11 zbraňových systémů, potřebuje k jejich obsluze pouze 37 osob, zatímco mechanizovaná rota se 13 zbraňovými systémy (BVP M2) má 116 osob a tanková rota se 14 tanky M1 Abrams 61 osob.

Účitou zvláštností je začlenění průzkumného praporu do vrtníkové brigády, ke kterému došlo z toho důvodu, že průzkumný prapor byl posílen dvěma vrtníkovými průzkumnými rotami, z nichž každá má kromě 6 pozorovacích vrtníků OH-58C také 4 bitevní vrtníky AH-64. Ke změně v organizaci dochází i v průzkumných rotách. Místo tří průzkumných rot s 36 středními tanky jsou v nové organizaci dvě průzkumné rotu vyzbrojené po 19 průzkumných bojových vozidlech M3 a po 3 minometech ráže 81 mm.

Vrtníková brigáda, která může být centralizovaná nebo po částech přidělována brigádám k plnění konkrétních bojových úkolů, představuje nejvýraznější palebný organický prvek v nové organizaci divize.

K dílčím změnám dochází rovněž v divizní vojskové protivzdušné obraně, jejíž všechny prostředky byly v nové organizaci soustředěny do **smíšeného protiletadlového oddílu**. Dosavadní výzbroj byla nebo postupně bude nahrazena novou, zejména zavedením PLK Sergeant York a ručními PLRS Stinger.

Význam, který je v současné době přikládán radioelektronickému boji, je v nové organizační struktuře divize vyjádřen zařazením **praporu vojenského zpravodajství a REB**, který svými prostředky vede především rádiový průzkum a rušení. V jeho povinnostech je i výslech zajatců. Získané poznatky předává na velitelské stanoviště divize a brigád, diviznímu dělostřelectvu a průzkumnému praporu.

Ženíjní prapor nové organizace má čtyři ženijní a jednu mostní rotu. Je vybaven novými vysoce mobilními a výkonnými prostředky k zatarasování i odminování a zabezpečení přeprav přes vodní překážky.

Spojovací prapor divize bude vybaven novými zdokonalenými prostředky s možností zabezpečení KV rádiového spojení a družicového spojení na taktickém stupni.

Rota OPZHN je vybavena prostředky k odmořování a zadýmování.

K podstatným změnám dochází u divizních **týlových jednotek**. Novým prvkem je vytvoření tří praporů pro týlové zabezpečení brigád, které jsou určeny k přímé týlové podpoře bojových jednotek. Každý prapor má rotu technického zabezpečení, zásobovací a zdravotnickou rotu, což umožňuje vytvářet předem nastavené části týlového zabezpečení u prvosledových praporů. Organizační úpravy ve struktuře týlových

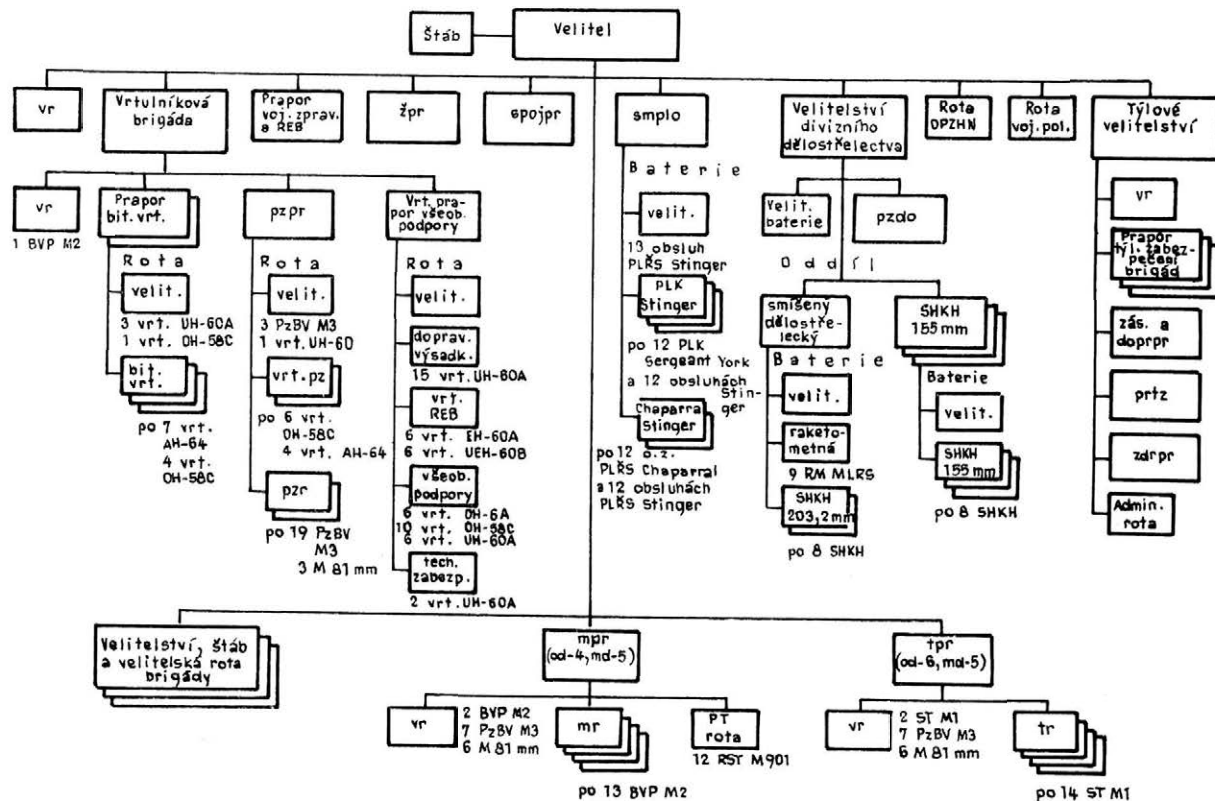
Počty osob a hlavních druhů výzbroje americké „divize 86“

Tabulka 1

	Osoby	Dělostřelecko					ST M1	PT zbraně					PL zbraně		Vrtulníky						OT					
		PJN			Raketomety MURS	Minomaty 81 mm		na BVP/OT					PLK Sargeant York	o.z. PLK Chaparral	osobní PLK Stinger	AH-64 2)	UH-60A	OH-58C	OH-6A	EH-60	celkem	M113A1	M577A1	celkem		
		SHK-203,2 mm	SHK-155 mm	celkem				BVP M2 1)	BVP M3 1)	Raket. stř. M901 2)	celkem	o.z. PTŘS Dragon													celkem	
Velitelství, Štáb a vr divize	218							6			6												3	1	4	
Velitelství, Štáb a vr brigád, v každé	138																						2	3	5	
Divizní dělostřelecko	3524	16	72	88	9							72	72										19	51	70	
Vrtulníková brigáda	2022					6		1	41		42		42			50	30	48	6	12	146	25	9	34		
Smíšený protiletadlový oddíl	892													36	24	73						27		27		
Ženíjní prapor	1083												24	24								52	3	55		
Prapor vojenského zpravodajství a REB	488																					7		7		
Špojovací prapor	801																									
Týlové velitelství a jednotky	3327																					25		25		
Rota OPZHN	154																									
Rota vojenské policie	119												2	2												
tpr (od-8, md-5)	580					6	58	7		7		7										6	6	14		
mpr (od-4, md-5)	889					6	54	7	12	73	36	109										27	9	36		
Obrněná divize (6 tpr, 4 mpr) celkem	19998	16	72	88	9	66	346	217	117	48	382	242	624	36	24	73	50	30	48	6	12	146	320	145	465	
Mechanizovaná divize (5 mpr, 5 tpr) celkem	20287	16	72	88	9	66	290	271	117	60	446	278	726	36	24	73	50	30	48	6	12	146	339	148	487	

1) Vyzbrojeny o.z. PTŘS Tow

2) Vyzbrojeny 16 o.z. PTŘS Hellfire (přechodně bude používán i vrtulník AH-15 vyzbrojený o.z. PTŘS Tow).

Obr.1 - Organizace americké „divize 86“

jednotek mají plně zabezpečovat zvýšenou pohyblivost a palébnou sílu divize, přizpůsobení zásobování municí a pohonnými hmotami zvýšením operačním a bojovým možnostem a zásadám použití svazků, zvýšení dopravní kapacity v souladu s očekávanou větší spotřebou materiálu a podstatné rozšíření kapacity technického a zdravotnického zabezpečení.

K podstatným změnám v organizaci a výzbroji dochází u bojových praporů.

Mechanizovaný prapor podle nové organizace má velitelskou rotu, čtyři mechanizované rotu, každá se 13 bojovými vozidly pěchoty M2, a protitankovou rotu s 12 raketovými stíhači tanků M901.

Ve velitelské rotě jsou soustředěny všechny podpůrné jednotky praporu (velitelská, průzkumná, minometná, spojovací, zdravotnická a zásobovací četa a četa technického zabezpečení).

Mechanizovaná rota má tři mechanizované čety, každá četa tři devítičlenná družstva.

Tankový prapor má velitelskou rotu obdobného složení jako u mechanizovaného praporu a čtyři tankové rotu (každá po 14 tanků M1 Abrams). V tankovém praporu bude celkem 58 tanků M1 (dosud je v tankovém praporu 54 tanků M60A, 1, 2, 3).

V porovnání se současnou organizací se u mechanizované a obrněné divize nové organizace zvyšuje počet osob o 2300 (tj. u md o 13 % a u od o 11 %), prostředků jaderného napadení o 22 hlavních (33 %), protiletadlových kanónů o 12 (50 %) a bitevních vrtulníků o 8 (19 %). V důsledku zavádění bojových vozidel pěchoty M2 a průzkumných bojových vozidel M3, která dosud ve výzbroji jednotek nebyla a která jsou vyzbrojena odpalovacími zařízeními PTRS Tow, dochází ke zvýšení počtu protitankových řízených střel u mechanizované divize o 278 (62 %) a u obrněné divize o 230 (58 %).

Přes částečné zvýšení počtů hlavních druhů výzbroje zůstává rozhodujícím faktorem v nové organizaci mechanizovaných a obrněných svazků jejich vyzbrojování novou výzbrojí a bojovou technikou, která zabezpečuje zvýšení jejich bojové hodnoty až o 50 %.

Zároveň s přechodem na novou organizaci mechanizovaných a obrněných divizí, které jsou předurčeny pro evropské válčiště, se připravuje přechod na novou organizaci u pěších divizí. Jako první má být do konce roku 1986 reorganizována 9. pěší divize (Fort Lewis, Washington) na motorizovanou. Divize má současně sloužit jako model při prověřování nových zbraňových systémů a bojové techniky zaváděných do výzbroje reorganizo-

vaných svazků. Organizace a výzbroj pěších divizí „86“ umožňuje jejich použití na všech válčištích, včetně evropského.

Podle posledního návrhu má pěší (motorizovaná) divize asi 14 467 osob, tři štáby pěších (motorizovaných) brigád a devět pěších (motorizovaných) praporů.

Motorizované prapory mají mít velitelskou rotu, tři motorizované rotu a podpůrnou rotu.

Divizní jádro pěší (motorizované) divize je obdobné jako u mechanizované a obrněné divize. Odlišnosti jsou u vrtulníkové brigády, která má navíc jednu vrtulníkovou rotu všeobecné podpory. V brigádě je celkem 54 bitevních, 54 průzkumných a 43 víceúčelových vrtulníků. V dělostřelecktu pěší divize je plánován smíšený dělostřelecký oddíl (9 raketometů MLRS ráže 227 mm a 12 tažených houfnic ráže 105 milimetrů) a tři dělostřelecké oddíly po 18 tažených houfnicích M198 ráže 155 mm.

Vzdušná výsadková a aeromobilní divize mají být postupně reorganizovány po roce 1986. Oba druhy divizí si zachovávají dosavadní organizační strukturu a změny budou spočívat především v zavedení nové výzbroje a bojové techniky.

V souladu s programem „armáda 90“ a na základě vyhodnocení zkušeností z dosavadní výstavby „vojsk pro rychlé zasažení“ a zejména po vyhodnocení zkušeností z invaze na Grenadu rozhodlo americké velení o výstavbě lehkých pěších divizí.

Lehká pěší divize, která je novým druhem svazku, má mít pouze 10 219 osob, tři velitelské a tři štáby brigád a devět lehkých pěších praporů.

Z těžké výzbroje má pouze 54 tažených houfnic ráže 105 mm (3 oddíly po 18 houfnicích) a 96 vrtulníků (36 vrtulníků UH-60A, 29 vrtulníků AH-64 a 31 průzkumných vrtulníků OH-6A). Z ostatní výzbroje má divize celkem 36 minometů 106,7 mm, 44 odpalovacích zařízení PTRS Tow, 162 odpalovacích zařízení PTRS Dragon, 90 PLRS Stinger, 18 PLK Vulcan a ruční zbraně.

Nižších počtů lehké pěší divize bylo dosaženo celkovým snížením osob u bojových jednotek (v lehkém pěším praporu je pouze 543 osob) i u jednotek divizního jádra. Ve výzbroji lehké pěší divize nejsou zařazeny tanky, bojová vozidla pěchoty nebo obrněné transportéry. Dopravní prostředky divize představují nově zaváděné víceúčelové automobily HMMWV (High Mobility Multi-purpose Wheeled Vehicle) a motocykly.

Ve srovnání s dosavadní organizací pěší divize, která je vybavena celkem 1443 druhy materiálu, což představuje 29 202 tun, má lehká pěší divize ve vybavení pouze

478 druhů materiálu s celkovou hmotností 12 837 tun.

Tato „odlehčená“ pěší divize umožňuje podstatně zkrátit dobu její přepravy a pohotovosti na různých válčištích. Např. k přesunu pěší divize dosavadní organizace z USA do Perského zálivu je třeba 1330 až 1400 vzetů dopravních letounů a doba 12–13 dnů. K přepravě lehké pěší divize do stejného prostoru je zapotřebí 500 vzetů dopravních letounů a pouze 4 dnů.

Vysoká strategická mobilnost lehké pěší divize omezuje na druhé straně její taktickou mobilnost na bojišti a zejména její samostatnost při vedení bojové činnosti, kterou může bez týlové podpory vést pouze 2 dny (pěší divize 5 dnů).

Nižší palebná a úderná síla lehké pěší divize a nízký počet protitankových a protiletadlových prostředků vylučují bez příslušného posílení její použití na evropském válčišti. Její použití se proto plánuje především proti slabým, nedostatečně vybrojeným silám, v horském terénu, k ochraně nebo udržení důležitých prostorů nebo při vedení intervencí v rozvojových zemích, jako tomu bylo např. na Grenadě. O předpokládaném charakteru bojové činnosti divize svědčí i rozhodnutí o speciálním diverzním výcviku Ranger, který musí absolvovat část osob každého lehkého pěšího praporu.

V pravidelných silách amerického pozemního vojska je nyní celkem šestnáct divizí (čtyři obrněné, šest mechanizovaných, čtyři pěší, jedna vzdušná výsadková a jedna aeromobilní), které budou do roku 1988 postupně přezbrojeny a reorganizovány. Dvě pěší divize budou přitom reorganizovány na lehké pěší a dvě budou nově postaveny, čímž se počet svazků pravidelných sil zvýší na osmnáct.

Rovněž u svazků Národní gardy (pět pěších, dvě obrněné a jedna mechanizovaná

divize), které mají shodnou organizaci se svazky pravidelných sil, bude podle programu „Total Force Modernization“ probíhat přezbrojování a reorganizace podle programu „divize 86“.

Počet svazků Národní gardy se má zvýšit na deset (jedna mechanizovaná divize má být postavena do konce roku 1986, další divize do roku 1988).

Svazky Národní gardy tvoří hlavní mobilizační základnu při rozvíjení pozemního vojska v počátečním období války s možností jejich zařazení do pravidelných sil na zámořských válčištích za 30 i více dnů.

Program „divize 86“ je pouze jedním z mnoha opatření zaměřených ke zvýšení bojových možností amerického pozemního vojska. Na tento program např. navazuje program „armádní sbor 86“, jehož realizace z větší části bude probíhat až v druhé polovině osmdesátých let, a další programy, týkající se vyšších stupňů velení.

V současné době americké velení rozpracovává studii nových metod plánování a řízení bojů a operací na různých válčištích světa (Air-Land Battle 2000), která určuje potřeby a požadavky ozbrojených sil na konci devadesátých let. V souladu s těmito požadavky je např. u amerického pozemního vojska v různém stadiu výzkumu a vývoje kolem čtyř set základních položek nových zbraňových systémů, bojové techniky a materiálů, jejichž zavádění v průběhu devadesátých let si vyžádá další organizační změny svazků.

U svazků amerického pozemního vojska, které tvoří hlavní složku sil všeobecného určení, bude v následujících letech probíhat rozsáhlá reorganizace s cílem zvýšit jejich bojové možnosti při vedení aktivní bojové činnosti za jakýchkoli podmínek a na jakémkoli válčišti světa.